

	עין משפט נר מצוה
בח א מיי פטיו מהל' תאכלות אסורות הלכה ד':	
בב ב מיי פ"ד מהל' שאר אבות הטומאות הלכה יב'	
ג מיי פ"ב מהלכות מטמאי משכב ומושב הלכה א':	
עד ד טוש"ע י"ד סימן קד סעיף ב':	

סח:

ת"ש מסיפא. מהך דנפל של תרומה תחלה היה יכול לפשוט כמו שמוכיח לבסוף אלא דניחא ליה להציא כל הצרייתות עד שמעמידן על האמת: **והנ"י תלתא בב**. תרמי דשאור והך דיין שנפל לתוך עדשים ואע"ג דבשאור איכא תרי צבי נפל של תרומה תחלה ונפל של חולין תחלה תרוייהו חשיב להו חדא דמשום נפל של תרומה תחלה מסיים לפרושי נפל של חולין תחלה לאשמועינן דאפילו צפוגם מעיקרא קאסר ת"ן:

לרבי שמעון לציצטרופי היתר לאיסור. וא"ת אמאי לא תלי פלוגתייהו בזה וזה גורם כההיא דסוף פרק כל הללמים (לעיל דף מט.) וי"ל דהיינו דוקא שאין צוה כדי להחמין ולא צוה (ב) כי מנטרפי ה"ל זה וזה גורם אבל כשיש צכל אחד כדי להחמין אין שייך זה וזה גורם ואפי' מאן דשרי התם אסר הכא:

[וע' תוס' פסחים כז. ד"ה עדן]:

רבי שמעון לטעמיה דאמר אפי' איסור ואיסור לא מצטרפי דתנן הערלה והכלאים מצטרפים ר"ש אומר אין מצטרפין. תימה דנמעילה (דף ית.) פריך מהא דקאמר ר' שמעון הערלה והכלאים אין מנטרפין אההיא דר' שמעון דאמר כל שהוא למכות וא"כ למ"ל זירוף ומשני התם אין מנטרפין אין לריכין לזרף פירוש דצכל שהוא נמי מייחייב והכא משמע דאין מנטרפין ממש קאמר שאין מנטרפין לחייב ומירך ר"ת דההיא דהתם דפריך מינה במסכת מעילה היינו מתניתא דהתם דמסכת ערלה דאמרין נמי רבי שמעון אומר אין מנטרפין גבי ערלה וכלאי הכרם והתם מיירי בערלה וכלאי הכרם שהם בעיניהו צלא תערוצת ולכן קאמר אין לריכין לזרף וההיא דמייתי הכא לאו היינו מתני' דמסכת ערלה אלא היינו מתני' דמירי בתערוצת והכי איתא התם א' הערלה והכלאים אסורין ומנטרפין זה עם זה ר"ש אומר אין מנטרפין והכי פירוש דת"ק סבר דמנטרפין זה עם זה לאסור התערוצת דהיתר אי ליכא מאתים שאס נפל חזי לגו מערלה וחזי (ג) מכלאי הכרם לפחות ממאתים לגוין דהיתר מנטרפין לאסור התערוצת ור"ש אומר אין מנטרפין לאסור דכיון דליכא מאתים דהיתר מערלה לחוד או מכלאי הכרם מותר אע"ג דליכא מאתים מן כולם והשתא ניחא דעל כרחק הך אין

מנטרפין ממש קאמר כדפי' דליכא למימר אין לריכין לזרף קאמר כי ההיא דמסכת ערלה ומשום דכל שהוא למכות דקאמר התם ר"ש כל שהוא למכות (ד') היינו דוקא באיסור בעיניה אבל ע"י תערוצות דהיתר לא דאל"כ לא תמצא שום ציטול לר"ש לא צרוב ולא צס' ולא במאתים אלא ודאי באיסור מעורב דהיתר מודה ר"ש כדפי' אבל היכא דלא שייך ציטול כגון היכא דליכא טעם חשבינן ליה כאליו היה

השוכר את הפועל פרק חמישי עבודה זרה

כדרכי זירא. דחימוך יותר מדאי שצח הוא לענין חימוך עיסות אחרות: **והקמני נפל של תרומה תחלה**. דהשציח ולבסוף פגם הוא ומודי ר"ש צה: **סלפא צבי**. רישא היכא דנפלו כאחת ואשמועינן פלוגתא: **מזיעסא**. נפל של תרומה תחלה. צבא דסיפא יין שנפל לתוך עדשים.

מזיעתא נמי אשמעין דהשציח ולבסוף פגם דברי הכל אסור: **סיפא דלא משבח כלל**. יין בעדשים אסרי רבנן: **רישא**. דתרומה אשצחיה צהדי שאור דחולין צרישא והדר פגמה תרוייהו מיציעא: **לר"ש אלטריך**. לאשמועינן דר' שמעון מתיר: **מי גרס לה שסחמך צעצה אחס איסור**. ונמצא דהשציחו ולבסוף פגם ובההיא הא קא מודית לן דאסור: **שניהם השציחו**. ולא האיסור לצדו השציחו: **וליתסר**. משום משציח ולבסוף פגם דמודי ר"ש צה: **הערלה וכלאי הכרם מנטרפין**. אס נפלו שניהם לפחות ממאתים: **והכא**. גבי שרץ היינו טעמא דאסור צפגס: **דחא**. איסור שרץ חידוש הוא: **דחא מימאים**. וצלאו אזהרה דבלין אינשי מיניה ולמה ליה דלאסר רחמנא עליה ש"מ אפי' נותן טעם לפגם אסור: **אלא מעסה**. אי חידוש הוא יעמא **לה ויצב**. שהרי מאוס הוא וצדלי אינשי ממגעו למה ליה דלאסר רחמנא עליה ש"מ אפי' כשהוא יצב

מטמא: **אלמה חנן**. במסכת נדה (דף נד:) אצל השרץ ושכבת זרע מטמאין לחין ואין מטמאין בצדין אלא לאו ש"מ לא מאיס שרץ ולאו חידוש (א) ולאטריך ללאורי עליה דעוצדי כוכבים אכלי: **וליתעמין שכבת זרע**. הא ודאי ממאוס וצדלי אינשי ממגעו וחידוש הוא טטמא לה ויצב: **אלא**. שאני לענין טומאה אע"ג דחידוש הוא גזירת הכתוב היא דלח ולא יצב דכתיב(י) כל אשר יפול עליו מהם צמותם כעין מותם כשהן לחין: **שכבת זרע אמר רחמנא צראויה להורייע**. או איש אשר תלא ממנו שכבת זרע(ט): **דמתא**. עכבר של יישוב מאיס: **עכבר דצבא**. אשקור"ל צלע"ז: נפל

לה רב שימי מנהרדעא ומוי מאיס והלא עולה על שלחן של מלכים אמר רב שימי מנהרדעא לא קשיא י'הא ברדברא הא בדמתא אמר רבא הלכתא י'נותן טעם לפגם מותר ועכברא בשיכרא לא ידענא מאי טעמא דרב אי משום דקסבר נותן טעם לפגם אסור ולית הלכתא כוותיה אי משום דקסבר נותן טעם לפגם מותר ועכברא בשיכרא אשבוחי משבחא איבעיא להו נפל

ר"ש כדפי' אכל היכא דלא שייך ציטול כגון היכא דליכא טעם חשבינן ליה כאליו היה האיסור צעין דחא טעם כעיקר כדפ"ל: [וע' תוס' מעילה ית. ד"ה תני ותוס' שבת פט: ד"ה אסורין ותוס' צבאות כז. ד"ה וכי הוואה]:

ההוא עכברא דנפץ בגו חביתא דשיכרא אסריה רב ל'ההוא שיכרא. תימה דחא זונן צזונן הוא ולשתרי וי"ל דמיירי ששהה שם יום או יומים והיה כבוש בתוך השכר וכבוש הרי הוא כמבושל: **ד'הא (ה) מאיפא ובריא'י אינשי מיניה**. פ"ה וא"כ למ"ל דאסריה רחמנא דהיינו חידושיה וכן פירש לקמן גבי שכבת זרע ול"נ דנהי דמאיס וצדלי אינשי מיניה מ"מ לא הוה ידעינן דהאוכלו צלאו האוכל שרץ וכן שיהא טמא בשכבת זרע ועוד דא"כ לא הוי חידוש כחידוש צעלמא צכל מקום בתלמוד דחידוש צעלמא ר"ל איסור מכלל היתר או היתר מכלל איסור לכן נראה דחא צדלי אינשי מיניה ^(י) וא"כ מן הדין היה לנו להחירו משום דהוי פגם ונותן טעם לפגם צעלמא מותר ואפ"ה אסריה רחמנא ^ז אף כל נט"ל דשרצים אסור כיון שכל איסור דשרצים והשתא ניחא דהוה כשאר חידוש דעלמא שצכל התלמוד דהוא איסור מכלל היתר: **אלא מעתה ליטמא לח ויבש**. כיון דחידוש הוא כדאמר וא"ת מאי פריך צעלמא גבי איסור הוי חידוש כיון דנט"ל צעלמא שרי והכא אסריה רחמנא אלא גבי טומאה מה צכך אי הוי פגם הא גבי טומאה אין לחלק צין פגם לצבח וי"ל דגבי טומאה נמי הוי חידוש מה שהוא טטמא צמה שהוא פגם שהרי גלי קרא צנצלה דשאניה ראויה לגר דהיינו שהקריחה אינה קרויה נצלה: **אמר רבא הלכתא נותן טעם לפגם בוי'**. פירוש אף צשרצים ולא הימא דצשרצים חידוש דקאמר לעיל וליתסר משום פגם דשרצים אלא אף צשרצים פגם מותר ועכצרא צשיכרא דאסר לא ידענא אי משום נותן טעם לפגם דקסבר אסור ^ז [אף ^(י) צשאר שרצים] ולית הלכתא כוותיה פירוש

דאף

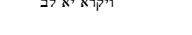
מסורת הש"ס

- (א) לפי תוס' הגי' דמתא,
- (ב) ערלה פ"ב [מ"א מעילה ית. ועי' תוס' שם ד"ה תני],
- (ג) [מהה מד:], (ד) [שם],
- (ה) [שם ט. חולין ע"ד],
- (ו) [לעיל לו. וש"נ], (ז) דקסבר עכברא צשיכרא אשטמיו משבח כ"ל. רש"א וע"ש,
- (ח) [ויקרא יא], (ט) [שם כב],
- (י) [המעשין בערלה לא ימצא אלא משנה אחת בערלה וכלאי הכרם ובכן לרף חיקון גדול צבוונת תוס' על משנה דתנלין שנים ושלש שמות וכו' השנויה בפ"ב צמט' ערלה משנה י' כמ"ש תוס' דמעילה ית. ע"ש], (יז) דכל נט"ל דשרצים כנ"ל. רי"מ,
- (י) גי' רש"א וע"ש,

תורה אור השלם

- ↑ ואיש כי תצא ממנו שבבת זרע ורחץ בפנים את כל בשרו וקטמא עד הערב: ויקרא טו טז
- ↑ וכל אשר יפל עליו מדם במתו קטמא מקל בלי עץ או בגד או עוד או שק כל בלי אשר יעשה מלאכה בדם בפנים יובא וקטמא עד הערב ויתרה: ויקרא יא לב

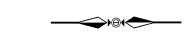
הגהות הב"ח

- (א) רש"י ד"ה אלמה חנן וכו' ולאו חידוש הורא ואטריך ללאורי עליה כיון דעוצדי כוכבים אכלי לה הס"ד: (ב) תוס' ד"ה לרי שמעון וכו' ולא שם כדי להחמין כי מנטרפי: (ג) ד"ה ר' שמעון וכו' וחזי לוג מכלאי הכרם וכו' או מכלאי הכרם לחוד מותר: (ד) בא"ד כל שהוא למסות דהתם היינו דוקא:
- (ה) ד"ה דחא ממאיסא וכו' והיינו חידושיה וכו' לא הוי חידוש דהכא כחידוש: (ו) בא"ד דחא צדלי אינשי מיניה ה"ק וא"כ מן הדין: (ז) ד"ה אמר וכו' דקסבר אסור אף בשרצים ולית הלכתא:

לעזי רש"י

אשקור"ל [אישקור"ל]. סנאי.

מוסף רש"י

כעין מותם. כעין שעת מיתה שהיו לחים, למעטוי שרץ שיצב (חורין ע"ד).